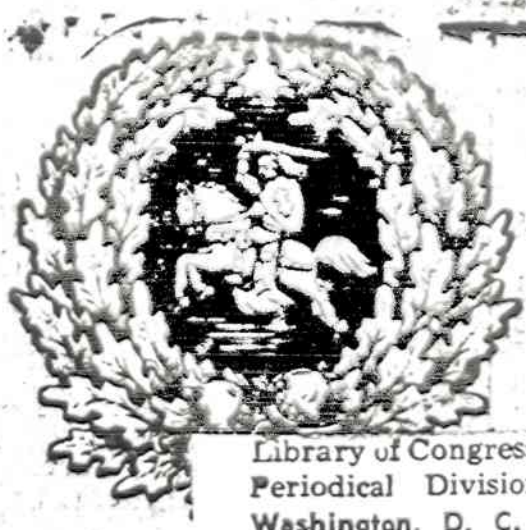

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXXI

Price 25c

Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, April 17, 1981

— VLIKo metal

Nr. 68

3 ISPANŲ PULKININKAI GAVO PO 12 METU

TALANDIS TURI DRAUGŲ

Praeitą sekmadienį, bad. 15 dienos vakar, Lietuvos Tautinioose namuose susirinko apie pusantro šimto Jono Talandžio draugai.

Jis kandidatuoja Metropolitan Sanitary Distrikto komisieriaus pareigoms. Jis kandidatuoja respublikonų sąrašė.

Turint galvoj, kad sekmadienį, Chicago, buvo blogas oras, protarpiais labai sunkiai lijo, bet vis dėlto susirinko apyptinė salė. Talandis turėjo salę paruošęs, aptarnautojas stulso ir kėdės vykusiūt sutvarkęs, kad atvykusi galėtų jauktai pasijauti. Jis pats atsidarė salėje dar prieš 4-tą valandą ir pasveikindavo kiekvieną atėjusį svečių. Jis padėkavo, kad tokiame lietuvis vis dėlto atėjo.

Talandis apdairėnisi, negu Oksas. Pastarasis rūpinosi rinkimais. Jis nori gauti reikalingą balsų skaičių lapkričio mėnesį. Oksas buvo tikras, kad dabartiniu metu jam nėra jokio reikalo rūpintis. Jis viską atidėjo rudeniiui, o paaiškėjo, kad jam rudens jau nebus. Kiti respublikonai jį išmėse iš sąrašo. Tuo tarpu Talandis tikrąs, kad jis yra sąrašė ir ruošiasi rinkimams.

Sekmadienį buvo pamas jo rinkimų žingsnis. Jis nori gauti lietuvių balsus. Jeigu jis nesirūpins ir lietuvių respublikonai nesirūpins, tai kritims žinomą šis reikalus visai neberūpins.

Kelion minutes pries penktą valandą, Algis Regis pasakė trumpą karštą kalbą. Jis pasidžiaugė, kad atvyko daug svečių ir jam patiko, kad respublikonų skačius kasdien auga ir didėja. Tikslai jis savo kalboje sudarė išpūdį, kad be respublikonų lietuvių politikos reikalus nesirūpina. Jie nepolitikavo ir nieko apie politiką nežinojo, o tai labai svarbus žingsnis. Jis ne žodžio nepamirėjo, kad lietuvių veikė ir kartu su Amerikos demokratais. Demokratai atliko didelį darbą. Lietuvių demokratų dirbdami kartu su demokratais, praveda Pavertų Tautų įstatymą, nustatė į gali keisti įstatymai ir sukūrė galimybę įvažiuoti Amerikon be kvotos, padengdavo keliones į Ameriką, suteikė atvažiuojantiems pirmą pagalbą ir daugelį kitų dalykų. Respublikonų atstovas Mielūnas pasakė kalbą, bet jis buvo santūresnis. Jis žinojo, kad dabartiniu metu svarbiausias reikalas yra parama Talandžiui. Todėl jis respublikonus stiprina, bet rūpinasi galimai didesniu balsų skaičiumi Talandžiui.

Geriausią kalbą pasakė pats Jonas Talandis. Jis padėkojo už atvykimą, papasakojo apie pačius svarbiausius rinkimines kompanijos sunkumus. Jis papasakojo, kad reikalus išaiškintu su Illinois respublikonų centru ir pabrėžė, kad jis yra vienintelis respublikonas kandidatas Metropolitan Sanitary Distrikto komisieriaus pareigoms.

Idomu, kad savo žodžio pabaigoje jis ir angliskai prašėko. Visi išgirdo, kad Talandis gana sklandžiai kalba angliskai. Jis pasakė pagrindines mintis angliskai, o vėliau paprašė respublikonų centro komiteto nare tarti žodį.

Atvykusi ponis pabrėžė, įsitikinusi, kad Jonas Talandis yra geras respublikonas partijos kandidatas sanitarinio distrikto komisieriaus pareigoms, ir kad jis savo pareigas pavyzdinčiai atliks, nes jis su pagrindiniu darbu yra susipažinęs.

Susirinkusieji keliais atvejais smarkiai plojo kabinėtojams.

Buvo ir metai, kad šie metalai bus Reagano metai. Atrodė, kad demokratų kandidatų būvėber Mondale, jo nugalėda daugiausiai atstovų ir daugumą kolegijė. Reaganas turėjęs turės persikinti su Mondale. Pastarasis į jokių debatus su prez. Reaganu neįs. Jis meta Meese'ui nereikalingas Carterio sąsuvinių kniaukai. Bet Reaganas išradingas. Jis gali pasiūlyti Walter Mondale pakilti erdvėlaiviu, ir Mondale nežino, ką jam atsakyti.

Jei Reaganas laimės rinkimus, tai jis įtrauks į vidų visą eilę kandidatų. Talandis nebetiki Reagano traukiamą srovę. Jis pats pradėjo rūpintis rinkimais, kad pats galėtų laimėti, jeigu galima savo jėga. Jis bandys įtikinti amerikiečius, kad jis darbu tinka ir gali gerai atlikti. Linkime jam sėkmės.

Reporteris

Verbų sekmadienį vienuolės ir žydai kartėjo Jeruzalės miesto gatvėmis ir maldėsi. Vienuolės nešė Verbų šakelę, o žydai nešė po kelias alyvas. Vienuolės minėjo Kristaus kančias, o žydai minėjo Peisacką.

Pirmadienį aukso uncija kainavo \$380.

Delis St. Peter-burgo lietuvių aukojusių TF ne mažiau \$200. Antroje eilėje iš kairės ketvirtas yra TF garbės pirm. prel. Jonas Balkūnas. Antroje eilėje iš dešinės, pirmas yra VLIKo pirm. dr. Kazys Bobelis.

Beirute šijitai paleido amerikietį Frank Regier

Musulmonai fanatikai jį palaikė užrištom akimis net išstus du mėnesius

Beirutas, Lib. Sekmadienį Beirute šijitų vadovybė paleido Amerikos kolegijų vedėją Frank Regier, siuntimą vasario 2 d. ir Christian Jourbert suimta 5 dienomis vėliau.

Abu vyrai daugumoje buvo laikomi užrištomis akimis. Keis kartus jie buvo vedami iš vieno namo į kitą, bet jie nežinojo, kur jie buvo laikomi ir kur jie buvo vedami. Kiekvieną dieną jiems duodavo maisto užkasti, bet jie nežinojo, kur jie buvo laikomi ir kur jie buvo vedami. Kiekvieną dieną jiems duodavo maisto užkasti, bet negalėjo nusiskusti.

Sekmadienio rytą vaikai bežaisdami vakarų Beirute, užlipo užpakiniais laiptais ir pažiūrėjo kas yra paliktame name. Jie užlipo, per užolaidų plyšius prie kėdžių, užrištomis akimis. Vaikai nusigando. Jie žinojo, kad čia vyksta kažkas nepaprasto. Vaikai tuojau nubėgo pas šijitų vadą. Naby Bery ir jam papasakojo. Jis buvo Amalijū šijitų milicijos viršininkas. Jis tuojau pasiėmė milicininkų būrį ir nuėjo prie namo. Jie nutarė tą namą užimti. Bet paaiškėjo, kad jis buvo saugojamas musulmonų grupės.

Šijitai apsupo namą, o pats Bery užlipo viršun ir bandė įsikišti.

louži į vie. Jis išlaužė duris. Tuo tarpu apčioj atsirado ginkluoti musulmonai. Tuojau buvo paleistas šūvis, bet Bery nuderakė akių aprišalus ir užklausė barzdotų vyrų, kas jie tokie. Jie pasakė:

— Aš jau visas mėnuo įsūsiu įškau, bet niekur surasti negalio. Jis atris rankas, liepė jiems atsiraišioti kojas, o vėliau abu parsivedė namo.

Abu buvo apvilkti kėlinių drabužiais. Pilki drabužiai, raudonomis juostomis. Abu apžėlė plaukais.

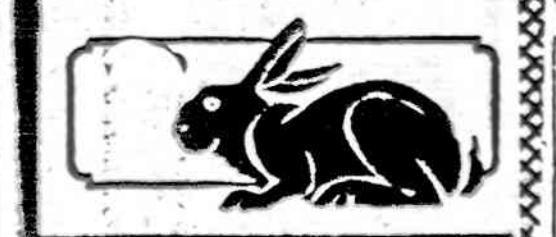
Bery tuojau pasiūkė Amerikos ambasadorių Reginald Bartholomeu. Jiems papasakojo, kur ir kaip juos rado.

Regier 20 metų su šeima gyveno Beirute. Jis dėstė matematiką, už ką jis buvo suimtas. Jis žino, už ką jis buvo suimtas. Jis tikėjosi, kad išliks gyvas, bet labai dažnai jam atrodė, kad gyvenimo paskutines savo gyvenimo valandas.

Bery perdavė prof. Regier JAV ambasadoriui ir davė stiprią sargybą, kad atrastąjį nulytų.

Walter Mondale turi virš tūkstančio atstovų demokratų rinkiminėje kolegijoje

KALENDORĖLIS

Balandžio 17: Anicetas, Sirvilė, Taujotas, Želtė, Igaudas, Vygaika.

Saulė tēka 5:08, leidžiasi 6:33
Saulėtas, vėjutas, žaltas.

Trys ispanų pulkininkai gavo po 12 metų

Už pasirošimus suruošti perversmą, visi trys išmesti iš kariuomenės

Madridas, Isp. Trys Ispanijos kariuomenės pulkininkai 1932 metais ruošė perversmą prieš pačius rinkimus, gavo po 12 metų kalėjimo, o ketvirtas išteisintas.

1982 m. spalio mėn. 17 dieną Ispanijos kariuomenės pulkininkai buvo paruošę perversmą. Jie buvo tikri, kad spalio 18 dieną rinkimus laimės socialistai, tai ruošė perversmą, kad rinkimų nebūtų.

Ispanijos karo policija buvo informuota apie ruošiamą perversmą. Ji gavo išskymą iš karaliaus sumti visus keturis ruošiamo perversmo organizuotus. Teisme jie aiškinosi, kad jie buvo paruošę karius pasivaikščiojimui, manevrams, bet ne vyriausybei nuversti. Jie nežinojo, kad karo policijos rankose buvo jų rašyti laišukai kalbantieji apie perversmą.

Visi pulkininkai išmesti iš kariuomenės

Po 12 metų sunkių darbų kalėjimo gavo pulkininkai Luis Munoz Gattierrez, Jesus Crespo ir Jose Crap Caspierra.

Ketvirtas pulkininkas Juan Fernandez Hidalgo pasėdėjęs bent du metus kalėjime iki teismo, paleistas iš kalėjimo, bet karo tarnyboj jis nebegrįs.

Ispanijos kariuomenės vadovybė prižadėjo gini demokratine santvarką visame krašte. Jie prižadėjo ir krašto vidaus reikalus nesikišti ir baigti itakas į krašto politinį gyvenimą.

Maistiniškai nujautė krašto gyventojų nuotaikas. Jie išrinko daugumą socialistų į parlamentą. Jaunas socialistas teisininkas Felipe Gonzalez sudarė vyriausybę ir du metus tvarko krašto reikalus.

Karalius Juan Carlos, pasukęs demokratijos kryptimi, krašte tapo labai populiarus.

Rengiasi prašyti amnestijos

Kariuomenės teismas, prisilaikydamas veikiančių įstatymų, davė kar. vadams po 12 metų kalėjimo, bet pats teismas manė, kad bausmė esanti labai sunki.

Pats teismas pasiūlė vyriausybei daryti nuolaidų ir sumažinti bausmę. Teismui atrodė, kad bausmė galėtų būti sumažinta iki 6 o gal net iki 4 metų. Teismas žino, kad maistaujantieji rengėsi užimti karaliaus rūmus ir sumti patį karalių, bet teismas taip pat nurodė, kad vis dėlto šie 3 vadai kariuomenės neišvedė iš kariuomenės, ne-davė jiems šovinių ir nepalaidėjo perversmą.

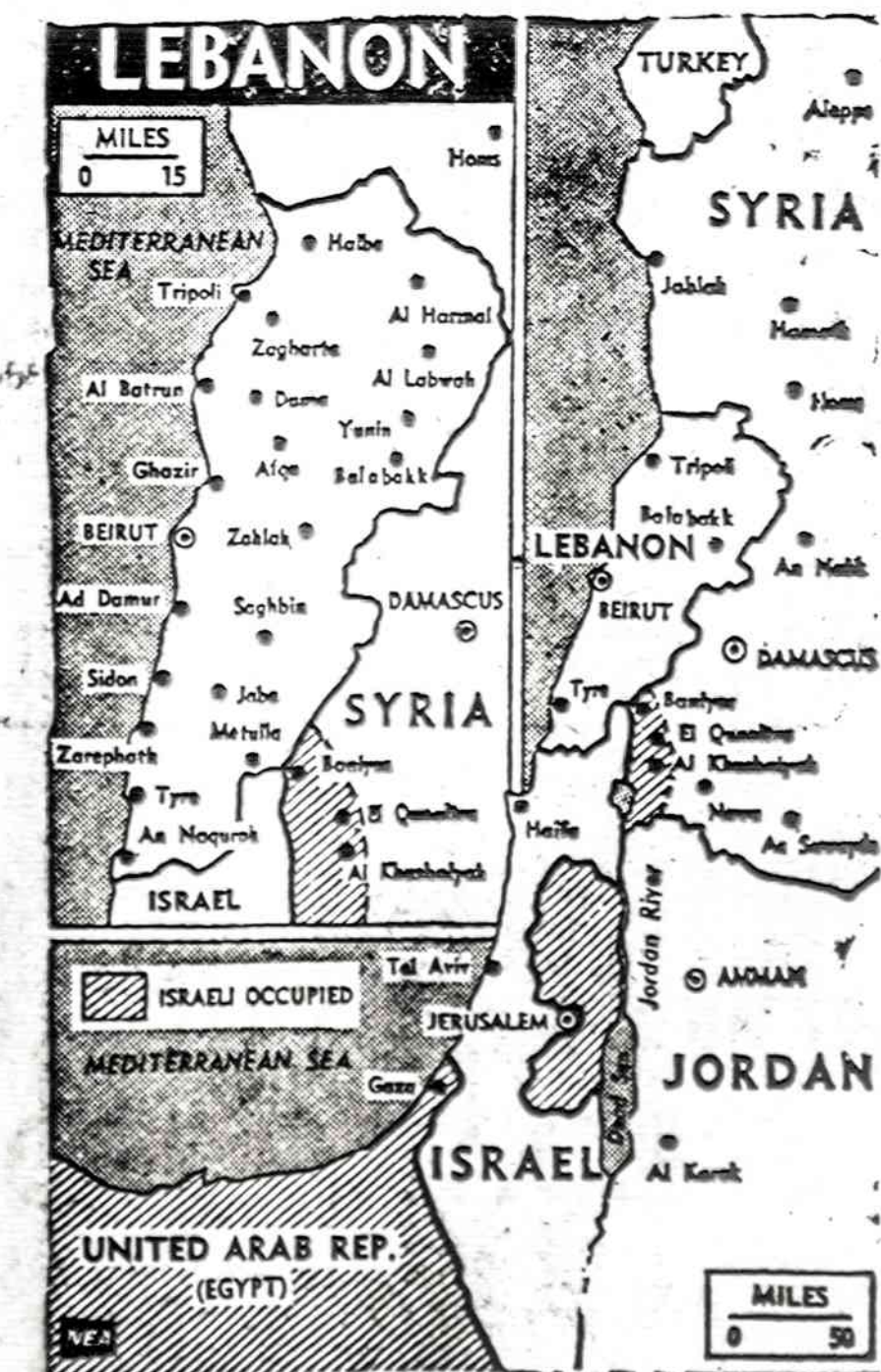
Ispanams aišku, kad diktatoriaus Franko valdymo sistema jau pasibaigė. Ispanijoj vyrauja įsitikinimas, jog buvo paskutinės dešiniųjų pastangos priimti savo valią.

Sen. Moynihan atsisakė iš komiteto vadovybės, bet jis pasilieka komiteto nariu. Tai protestas prez. Reaganui, nepasitikejusiui senato komitetui.

Prez. Reaganui atskridus, kiniečiai planuoja spausti Reagana, kad jis neparduotų ginklų Taiwanui.

CIA viršininkas William Casey labai nepatenkintas sen. Goldwater pareiškimais apie Nicaraguos uostus.

Prezidentas bus Kinijoje nuo balandžio 26 dienos iki gegužės 1 d.

Matematikos profesorius, amerikietis Fr. Regier rastas vakarų Beirute netoli žaličios linijos apštamė namo.

Jonas Talandis ruošiasi Metropolitan Sanitary Distrikto komisieriaus pareigoms

Socialinis draudimas ir aprūpinimas

VI metai

Bendri: 7, 1984. Nr. 15 (282)

Redaguoja PRANAS SULAS

Klausimus ir medžiagą siųsti: 4436 So. Wabash Ave., Chicago, IL 60637

VELYKŲ LINKSMYBĖS LIETUVOJE

(Kai kas iš senųjų laikų)

Jūs, kurie senesniais laikais apšviesto šviesos Lietuvoje, dabar būkite nuo laiko prisimenate kaip Lietuvoje linksmos ir džiaugsmingos šventės. Velykų šventė, kaip ją laukėte su pasilgimu ir kaip ją maloniai sutikavote. Visa tai prisiminę nekarta jūs save net paklausiame: Ką žinome, ar ir dabar Lietuvoje Velykų šventė taip maloni ir linksmas kaip buvo tada, o gal jau viskas pasikeitė, gal anų senųjų papročių ir smagaus ūpo nėra, gal viskas išnyko ar pasikeitė...

Jei tokius klausimus jūs užduotumėt man, tai aš jums pasakysčiau, kad Velykos ne visiems buvo linksmos ir tokios malonios anais senaisiais laikais, ne visiems jos tokios yra ir dabar. Velykos anais laikais buvo labai linksmos, kada jūs būvot jauni ir gyvenimo rūpesčiai jums nerūpėjo, nes tuos rūpesčius nešė už jus senesnieji. Ir dabar jūs, jeigu atsidurtumėt anuose laikuose, kuriuos jūs dabar atsimenate, tikrai neįsijautumėt Velykų šventėje tokiais linksmomis ir laimingais kaip jautėtėte tada, kada gyvenimui rūpinosi jūsų tėvai.

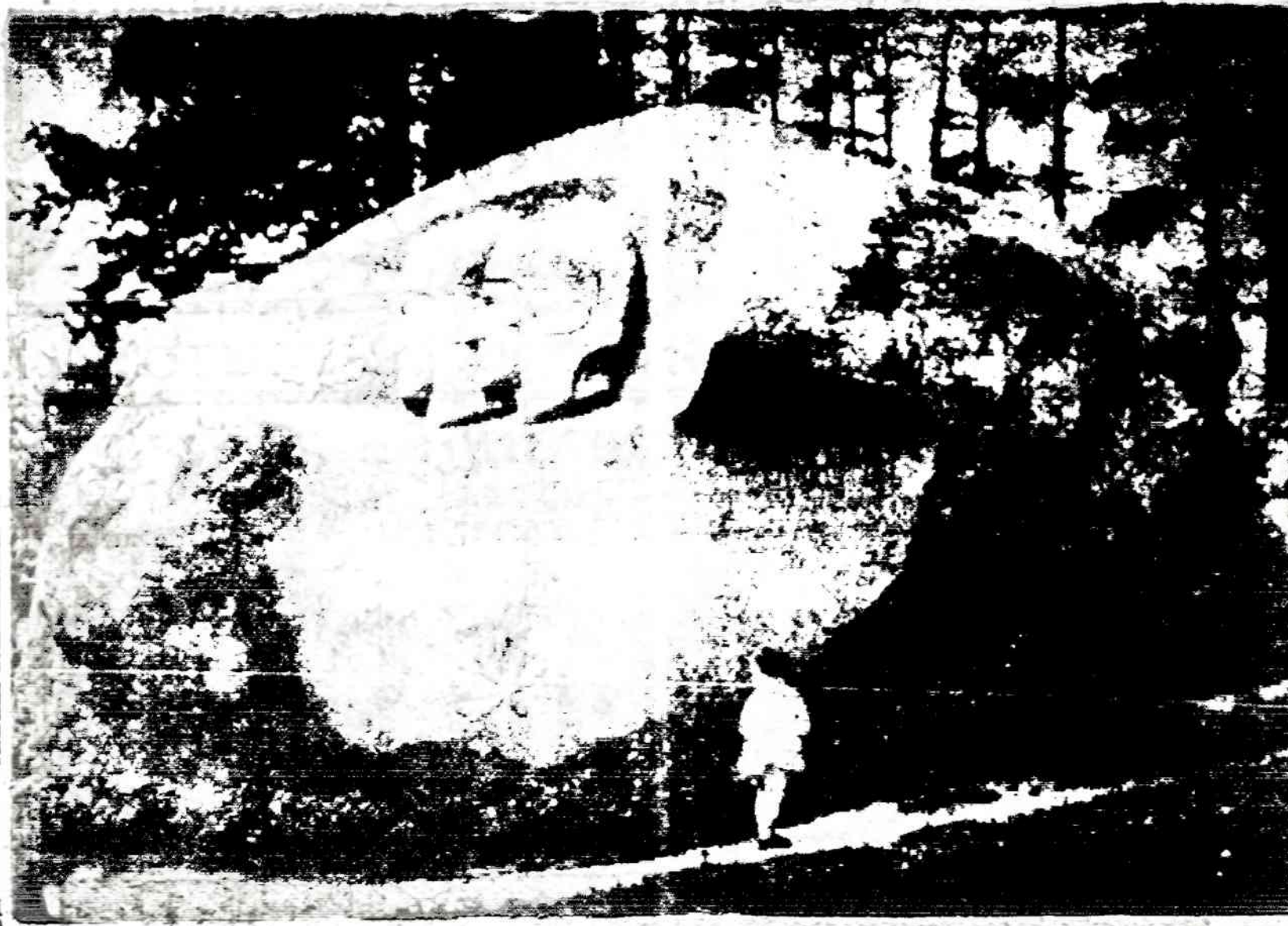
Lietuvoje Velykų šventės žmonės dabar nelaukia su tokiu pasilgimu kaip anais laikais, kada per 7 gėvenios savaites reikėjo pasitikauti. Tada žmonės išsipalnikavę Velykų laukė su pasilgimu žinodami, kad šventės dienoje teks gėrdžiai pavai-gyti.

Dabar Lietuvoje gyvena tik tik tam tikras pasniko dienas, taip kaip ir čia, per tai ir Velykos sutinkamos kiek šaliau, tik kaip metų šventė, su mažesniu apeitu. Bet pati šventė žmonių įvertinama taip, kaip ir praityje, tik ne visur vienodai. Tai priklauso nuo sąlygų, kokiose kas gyvena. Pavyzdžiui, miestų gyvenimas kaip čia taip ir ten suniūnes, ankšta, triukšmingas.

Žmonės ten gyvena iš pinigų, per tai rūpestis kiekvieną alsina, dirgintis vargina ir smagus ūpas susidaryti negali. Linksmybės mieste kokios atsiranda, jos yra tik diubūnės ir momentališkos. Todėl ir Velykų šventė miestuose jaučiama tik religijai atžvilgiu.

Kaimuose žmonių gyvenimas kitoks, nes ten žmonės gyvena natūrališką gyvenimą, su smagesniu ūpu, kurį jiems neardo toki trūkštai nė bėdėsiai. Be to, žmonės visada gyvendami ant vietos turi išsidirbė savo papročius ir tradicijas, pritaikytas metų šventėms. Bet ir kaimuose gyvenimo aplinkybės ne visur vienodos. Stel, Lietuvoje dabar arkinami senieji sodžiai ir so- džų gyvenimai vertinami apsi- gyventi kaimuose.

Kur sodžiai seniai išsiskirstę i kaimus, ten gyvenimas baigia naujusistovė, bet kur iš so- diečių kaimai susidarė visai ne- meniai, ten žmonės turi daug var- go, rūpesčio, darbo ir visokių kliūčių, ims kokią 10 metų kol

Punktukas Anykščiuose

jei savo gyvenimą sutvarkys, kol prie jo pripras, o per tą lai- ką jie neturės ir užtektinai ūpo su koku kiti Velykas sutinka. Apytikriai sakant, naujuosiuose kaimuose linksmoji Velykų šventė praėina be didelio gyvu- mo.

Visai kas kita senuose kai- muose, kur žmonės jau išgyve- ne, kur yra apščiai jaunimo, vi- si tarp savęs susipažinę ir apsi- pratę. Ten yra senieji papročiai ir tradicijos, su kuriomis ir Velykų šventė švenčiama taip lygiai kaip ir anais laikais buvo švenčiama, ka ir jūs prisime- tate.

Pavyzdžiui imkime taip vadi- namą Dainavos šaį, tai yra Aly- bus, Mekinės, Butrimonių, Kap- čiamiesčių ir kitas apygardas. Ten Velykos ir švenčiama su visais senovės papročiais. Mar- gučiai klausinėjimai, jaunimo dainos, mergelių tautiški kos- tūmai, margučių dovanos, ber-

nu palangėse giedojimai Alelu- ja, vaišinimai, jaunimo suejimai, muzika, viskas praktikuojama dabar kaip buvo praktikuojama senovėj.

Zagarės, Rokiškio, Suosiu, Bir- žų, Rozalimo, Pūnevėžio ir kt. apygardose Velykos sutinkamos ir atšvenčiamos su smagiausiu ūpu ir linksmybėmis taip, kaip ir Dainavos šalyje, tik čia dau- giu praktikuojama pasisvečia- vimai po namus senesniųjų, ro- dę daugiau ištuštinama bertai- nukų namie gaminto alaus, to- dėl pasitaiko išgirsti ir tokių linksmybų dainelių, kaip "Mes alu- čio neragavę namo nevaziuo- sim".

Zemaitijoje Velykų ūpo padi- nimui daugiau naudojama miltai. Taip vadinamoje Aukš- taitijoje Velykos sutinkamos ir švenčiamos su tokiu pat ūpu ir su tokiomis iškilėmis kaip ir pirminėse vietose, tik ten jau- nimas šventės dienų popiečiais daugiau praktikuoja supynių sportą. Beveik nėra tokio kie- mo, kuriame nebūtų Velykų šventės įrengta supynė.

Jaunimas abiejų lyčių, dau- nuojant eina pasupti. Pasipu- po viename kieme valandėlę, mergaitės margučiais apdovano- ję supynės savininką, eina i ki- tą kiemą dainuojant. Ten pasi- ūpo, mergaitės atėdė dovanas, ir dainuojant visi eina i kitą kai- mo kiemą. O margučių margi- nimas Aukštaitijoje praktikuoja- mas daugiau negu kitose Lietu- vos dalyse. Be to aukštaitijoje dar išsiplatinęs ir margučių ritinimo sportas, kurį prakti- kuoja daugiausia paaugė vaikai ir pusbėrniai. Matytumėt kiek ten entuziazmo! Margučių rai- čiojimo žaislo žiūrėti žmonės va- žiuoja net iš miestų, kad ir to- limesnių.

Laiko trumpumas man nelei- džia simukmeniškiau apipasa- kti visus papročius ir tradicijas su kokiomis Lietuvoje Velykos švenčiamos, met ir iš to ką pa- minėjau suprasite, kad Lietu- voje Velykos švenčiamos, bet ir iš to ką paminėjau, suprasite, kad Lietuvoje Velykų šventė su- tinkama ir švenčiama taip pat smagiai, linksmi, džiaugsmi- gai ir iškilmingai, kaip buvo se- novėje, tik nevisur tai buvo se- niu, ne visur yra ir dabar, kaip jau tai atškinau.

V. S. Jokubynas

JŲS KLAUSIATE. MES ATSAKOME

KL. Malonėkite pasakyti, dėl ko vyresnio amžiaus žmonių at- minti silpnėja?

Peras P.-kas

ATS. Statistikos duomenys rodo, kad apie 10% vyresnių ne- gu 65 m. amžiaus žmonių atmin- tis silpnėja. Iš tikrųjų, 65 me- tų amžiaus žmonių tik venas pro- centas turi rimtų atminties pro- blemų. Tačiau, kada skaičiuo- jama visos žmonių grupės 65 me- tų amžiaus — vidurkis yra 10%.

Pasymėtina, kad atminties silp- nėjimas didėja pagal žmonių am- žiaus didėjimą. Apie 20% sulau- kusiujų 85 metų amžiaus žmo- nių atmintis labai silpnėja.

Fr. Terėja

KL. Aš esu 65 m. amžiaus mo- teris ir jau priminėju antibiotik- "Bactrim D. S." ketletą mėnesių, dėl vad. "recurrentary urinary- tract" infekcijos. Noriu paklaus- ti ar "antibiotik" reikiša tą patį kaip ir "antibacterial"?

Anastazija S.-nė

ATS. "Antibiotic" yra dau- giu bendro pobūdžio terminas. I jį įeina (jis turi savo turinį) kai kuriuos prieš vėžį vaistus, kaip ir vad. antibacterial, anti- viral ir antifugal med. vaistus. Tuos vaistus, kuriuos jūs varto- late "Bactrim" DS" yra ilgai vei- kiančių vaistų junginys iš sul- famethoxazole ir trimethoprim. Abudu yra veiksmingi priešbak- terinius vaistus. Kai antibak- terinis vaistas naudojamas, vad. "mutant" bakterija išsineria priešingas vaisto veiksmas išsi- vysto. Bakterinis išsivystymas prieš biotikus yra labai svarbi viešos sveikatos problema. An- tibiotikai privalo būti naudoja- mi pagal gydytojo pirašytus re- ceptus.

Dalia S. M. D.

KL. Pasakykite ar Help — sveikatos švietimo programa ga- li žmonėms sutaupyti laiką ir pinigų ir lengvai peržiūrėti

veiksmos apsaugos sistema ne- vien atskiriems asmenims, bet ir šeimoms? Ar Help reikiša, veiti be gydytojo pagalbos?

G. S.

ATS. Ne. Sveikatos reikalais reik kreiptis i gydytojus. Svar- bu žinoti, ar jums reikalinga pro- fesionalų speciali pagalba ar tik gydymosi pagalba. Tuo reikalu Help numato nemokamą konsul- taciją sveikatos ir maitinimosi reikalais, kas liečia registruotą nursę ar sveikatos informacijos specialistą. Visos konsultacijos yra konfidencialios ir teikiamo užsiregistravus Chicago miesto sveikatos centre.

KL. Pasakykite, koks ryšys yra tarp taip plačiai spaudoje išgar- sinto cholesterolio ir širdies smūgio?

Susirūpinusi Antanina U-tė

ATS. Ar jūs žinote, koks yra tamstos kraujyje cholesterolio kiekis? Jei nežinote, tai reikia žinoti, kadangi per daug kune cholesterolio gali būti priežastu- mi širdies ligos, širdies smūgio ir net mirties. Cholesterolio mo- lekulės priskrenta prie arterijų sienelių, tuo būdu užblokuoja kraujo tekėjimą i jūsų širdį.

Jeigu jūsų cholesterolio kie- kis yra didesnis, negu 225, dau- gelis gydytojų galvoja, kad jūs privalote būti patalpintas ant- nuo laisvo cholesterolio kelio dietos ir, jei būtina, ant chole- sterolį mažinimo vaistus. Dabar du daugiausia pirašomi vaistai yra Questran, kuriuos gamina Mead Johnson, ir Goltstil, Up- john produktojuamas.

Prieš ketletą savaitių, Natio- nalinis Heart, Lung and Blood institutas išspausdino studiją, kurioje pirmą kartą patvirtina pasiektus tyrimus ir gerus resul- tatus. Tos studijos autoriai tei- gia, kad koronarinė širdies ligos rizika gali būti sumažinta, suma- žinus kraujo cholesterolį ir kad "kiekvienam 1% cholesterolio nukriūmimui, 2% sumžėja širdies atakos rizika gali būti tikėtina".

Dalia S. MD

korporacija planuoja išleisti \$2.4 milijonų bonų.

Pirmoje eilėje išleis už \$1.5 bonų, kurių terminas suels spa- lių 1 d. iš 10.6%, ir apie \$900 mil. vadinamų "Securities", ku- nių terminas suels sausio 2 d., 1985 m. iš 10.75%.

• River Forest. Užuoat užsal- džius med. honorarus vienėriems metams, galbūt geriau gydyto- jams honorarus mokėti pagal at- liktą darbą. Pvz., kai žmogus aplanko gydytoją vien tik kraujo spaudimui patikrinti, ku- ris užtrunka apie 5 minutes, dau- gelis gydytojų ima mokesti, kaip is kito asmens, kuriam sugaistą 30 min. laiko. Ponis A. Sims sako, kad jai užmoka pagal jos adiekamo darbo laiką, tai kodėl gydytojai negali būti apmokami pagal jų prie ligonio praleistą laiką?

Petitas

• Medical Ward News atkrei- pia visą dėmesį i svarbą patik- rinti kojas tų pacientų, kurie serga diabetu. Diabetikai gali išvystyti keletą kojų problemų greitai, ir tos problemos gali pri- vesti prie amputacijos būtinu- mo. Raportai teigia, kad keletas didelių diabeto klinikų pajėgios greit sumažinti amputacijos ra- tų, atkreipę ankstyvą didelį įspę jamus ženklus. Kojų problemas, tokias kaip pūsles, ar talluses ir ju gydymas su poilsiu lovoje, antibiotikais ir specialiais batais, ar "insoles", kad atleistų nuo spaudimo.

D. S., MD

MOTERŲ PASLAPTIS

Jaunikiš: — Žinoma, mieloji, mūsų sužadėtuves reikia kol kas užlaikyti visiškai paslapyje. Mergina: — O, taip, mielasis, aš jau esu nevienu pasakius, kad apie tai nė žodžio neprasi- tartu savo kaimynams.

UŽUOJAUTA

— Aš norėčiau pamatyti advo- katą Plikių.
— Bet jis jau penkios savaitės, kaip išisi kapuose.
— Jei taip, tai aš jo daugiau netrukdysiu.

Trumpos žinios

• Moteris nesiveja vyro, nes
• New York. Federalinis Far- kas tai matė, kad spąstai vytusi mūsų Kredito Bankų Fundacijų pele.

Linksmų Šv. Velykų švenčių
linkime visiems savo klientams
ir draugams

HEALTHY FOOD

Lithuanian Restaurant

Gaminame geriausius lietuviškus valgius.

Atdari kasdien nuo 6:30 val. ryto iki 8 val. vak.

sekmadieniais — nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak.

GRAŽINA SANTOSKI, sav.

3236 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Tel. 326-2724

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ DRAUGAMS IR REMEJAMS

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

DIREKTORIAI IR VALDYBA

VALDYBA:

PAUL J. RIDIKAS Prezidentas
NORBERT JANKOWICZ, Vykdomasis Viceprez. ir
veikiantis biznio vedėjas
GRAŽINA MICEVICIUS Viceprez. pavaduotoja
ir Sekretorės pavaduotoja
M. NAVARRO Izdininkė

DIREKTORIAI:

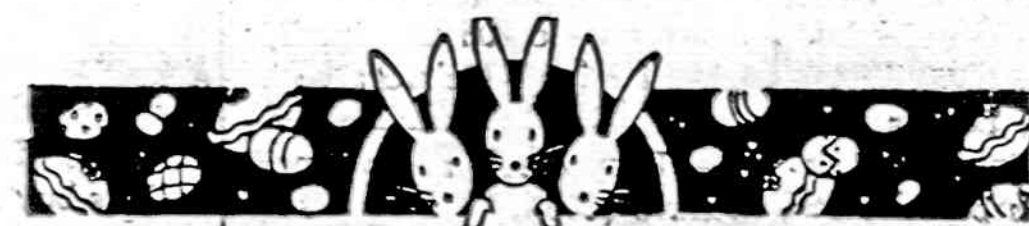
K. M. AUGUST PAUL J. RIDIKAS
JOHN E. HARTNETT LAURAINÉ VEZIS
J. ELYN LYTHCKE LILLIAN A. TOTH
NORBERT JANKOWICZ ARTHUR E. TUMOSA

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET

CHICAGO, ILL. 60608

Telefonas: 421-3070

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

VISIEMS DRAUGAMS, PRIETELIAMS
IR VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS
LINKI

POVILAS ir SALLY RIDIKAI

3354 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Tel. YA 7-1911

2 — Naujienos, Chicago, 8. Iul. Tuesday, April 17, 1984

VELYKŲ "ZUKIS" PAKEIČIA KRISTŲ

Sv. Tėvas Jonas Paulius 2-ais lankymais Čikagoje, iškilmingų pamaldų metu Grant parke, gražiai Lietuviškai pasveikino lietuvius ir palinkėjo: "Būkite ištikimi Kristui ir Bažnyčiai. Branginkite kilnias jūsų tautos tradicijas".

Mūsų tauta turejo tikrai gražų tradicijų ir papročių. Ypač gražiai tikintieji pasiruošdavo sutikti didžiąsias Bažnyčios šventes — Kalėdas ir Velykas. Adventas su prasminga kūčių vakariene buvo rimtas pasiruošimas sutikti Kristaus gimimo šventę.

Patekę į kraštą, kur kunkuliuoja, verda įvairių religijų, ideologijų, rasų, tautybių mišinys ir papročiai — egzaminų nebeišlaikėme. Kūčios prarado savo rimtį ir prasmę, (yra, žinoma, išimčių), virsdamos tik vakariene su skirtingais valgiais, neretai ir su alkoholiniais gėrimais, o svarbiausia, su dovanų pasidalinimu. Ok Lietuvoje gimusių kūčių pakaitė senelis šaltis, o čia išliko Kalėdų senelis, tikrumoje pilva vos bepanėšas raudonkrūstis senis, visokio persisotinimo simbolis. Persirgimo ir biznio simbolis nejuokiam užėmė pagrindinę vietą lit. mokyklose ir šeimose. Rezultatai matosi lituanistinių mokyklų valčių rašiniuose apie Kūčias ir Kalėdas, kur figūruoja tokie sakiniai: "Buvo labai skanių valgių", "Labai patiko šliūzai", "Kalėdų senelis atnešė daug brangių dovanų". Labai retame rašinyje užsimenama apie gimusių Kristų.

Gavėnijoje šokama ir linksminamasi jau seniai, tačiau Didžioji savaitė vis dar nebuvo liečiama. Bene prieš tris metus Jaunimo Centre peržengta ir riba, įvedant naują "lietuvišką tradiciją" — Velykų pusryčius. Vėlyvą sekmadienį, t. y., pirmą kančios savaitės dieną!

Naujos "lietuviškos" tradicijos įvedimas "subytino" net bolševikus. Ir jie dar priverčia daryti didesnius išpuolius Didžiojo savaitės metu, bijodami sukeiti neramumus pavergtame krašte ir patekti į laisvojo pasaulio spaūdą.

Nekaltinu jaunų tėvų, kurie aukštesnės katalikų mokyklose mažai begirdėjo apie švenčių liturgiją, kuriose religija dažnai dėstoma hipių stiliaus pasauliečių, pagal marksizmo atskleistą

"išlaisvinimo teologiją". Gavėnijos rekolekcijas laikur pravedavo "pepi generacijos" jauni kunigai, kuriems mišų metu asistavo klounais apsirengę juokdariai. Tokios rekolekcijos daugiau panašios į absurdo teatrą, negu į dvasinį susikauptimą, aišku, apie tikrąją švenčių prasmę supratimo nedavė.

Nekaltinu nė tų ponių rengejų, kurios trokšta "veikti". Esu tikra, kad jos ne apie Didžiosios savaitės liturgiją, ne apie Velykų šventės prasmę negalvojo. Jų biznis — uždirbti J. Centrai pinigų. Vėlyvą sekmadienį dar šokių nerengia, dar privergia, tai kodėl nepanaudoti didžiąją salę? Kodėl nesukviesti "pepi generacijos" (amerikiečiai taip sako) tėvelius ir vakelius? Geniali mintis: mamytės pademonstruos pavasario naujus drabužius, visi prisitašys vėlyvųjų pyragų, vaikėliai paridins margučius, o Velykų "zūkis" apdovans. Ku nias jėzuitas palaimins stala. Ir "vėlykiška", ir "lietuviška"! Į programą šiemet įjungti ir Kr. Donelaičio lit. mokyklos mokinius.

Tradicijos vaikams visuomet palieka gilų įspūdį, dažnai visam amžiui. Velykų kiškis su dovanom, pyragais ir margučiais liks įamzose galvėse, o tikroji Velykų prasmė ir Kančios savaitė bus tik nereikšmingas priedas.

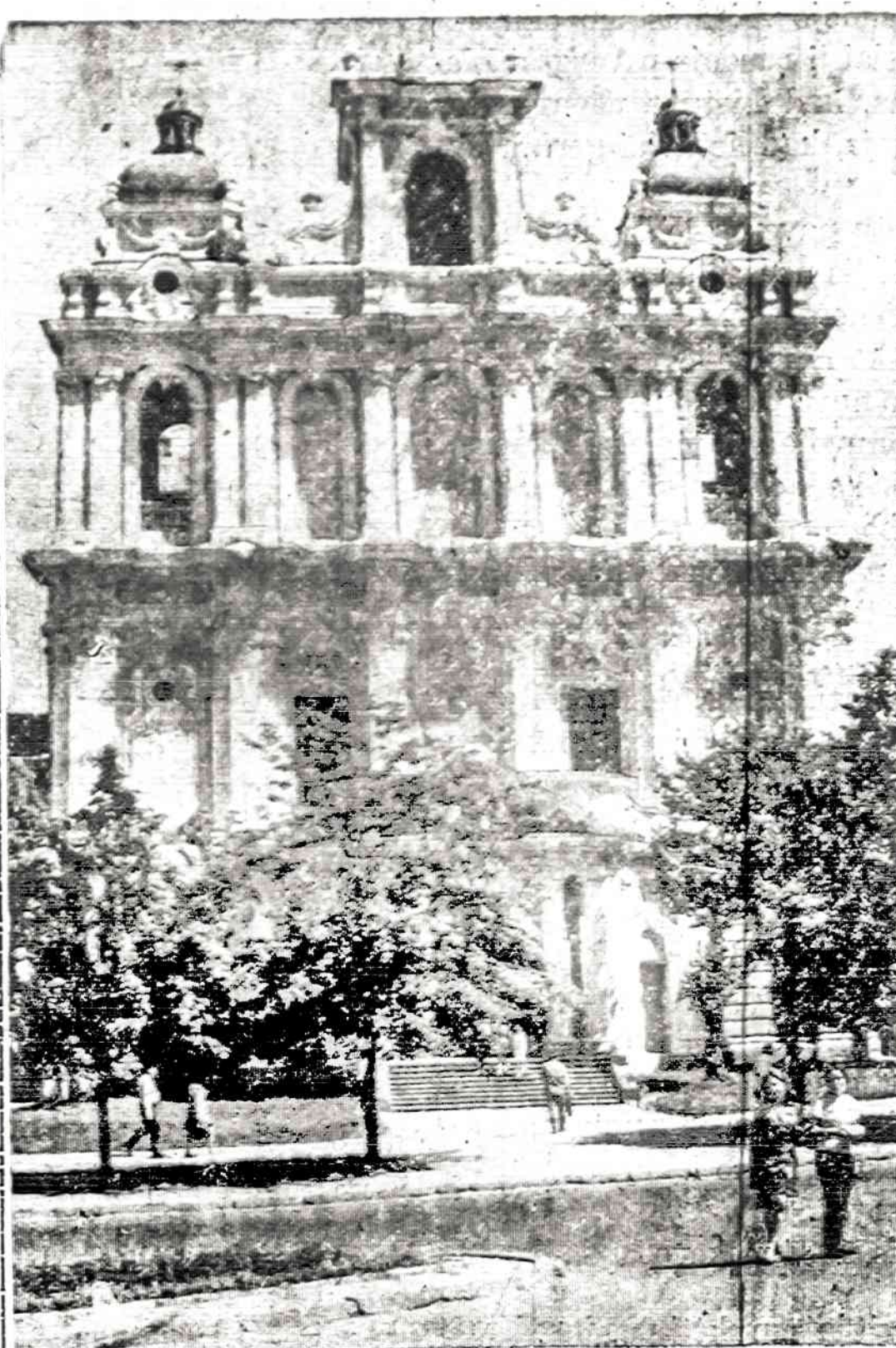
Manau, kad šitokiai publikai mirdamas Kristus prašė dangiškojo Tėvo atleidimo, nes "jie nežino ką daro".

Tikieji jaunimo ir vaikų nuirigintojai yra Tėvai Jėzuitai. Jie žino ką daro. Tegu jie nesiteisina versdami kultę pasauliečių administracijai. Kai Jaunimo Centre buvo ruošiami demonstruoti iš Rytų Vokietijos Sovietų b-vės gauti P. Bernoto filmai, žmonių prašoma pasauliečių administracija jau norėjo sale atšaukti, tačiau paskutinis žodis buvo A. Saulaicio, S. J., kuris griežtai pasakė, kad filmai bus rodomi.

Delfina Tričienė (P. d.)

Atidarė plentą tarp San Francisco ir Los Angeles, kuris slenkancio kalno buvo užverstas.

PIRKITE JAV TAUPYMO LONUS

Sv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje

SENOVĖS VELYKOS SODŽIUJE

Seniau žmonės, paskutiniąją savaitę prieš šventes apšvarindavo savo sodybas, sutvarkydavo namų stogus, iškrėsdavo krosnis, išgrębtydavo sodus, klounus, kiemus nubarstydavo smėliu ir atlikdavo kitus, sodybos išorės švarinimo bei pagražinimo darbus. Taip pat ir šeimnininkės išplaudavo visus indus, išvalydavo pirkias, išvedindavo patalus ir būtiniausiai pakeisdavo čiuzinams šiaudus. Didžioji savaitė tai buvo tikra "švaros savaitė".

Didįjį šeštadienį būdavo kūrėnamos pirtys, kad su aplinkumais ir žmonės būtų švarūs. Didįjį šeštadienį pirtys būdavo kūrėnamos dienos metu, o šiaip — vakarais. Grįžę žmonės iš pirties jau nieko nebedirbdavo. Daugumas eidavo bažnyčion Kristaus prikelti, o likę namuose baigdavo ruošti vėlykinius valgius ir margučius. Be to, didįjį šeštadienį kiekvieno parapijiečio šeima parsinešdavo iš bažnyčios šventos vandens ir ugnies. Vandeni parnešdavo paprastai buteliuose, o ugnį kempinėmis arba knatais. Parnešus į namus, vandeniu apšlakstydavo visi šeimos žmonės, o ugnį, kalbėdami maldele įdėdavo žaizdinėms, — nos buvo tikima, kad egesta ugnis apsaugos namus nuo ugnies nelaimių. Jėi kuri šeima neatsinešdavo ugnies, tai daug baimės pergryvendavo, ypač vakarais perkūnijų laiku.

Be to, prieš pat Vėlykas būdavo įrengiamos supuoklės pirkiose bei klounuose, kuriose dariau supdavo pirmą Vėlykų dieną. Supdamiesi kartais įdėdavo giesmes.

Vėlykų naktį bažnyčios būdavo pilnos žmonių, išpuoštos gėlėmis, vainikais ir stilingais "alyvų darželiais". Vykstant pamaldoms, tam tikru laiku vaikai pradėdavo mušti "Judošių", tai jie gavę ženklą, mušdami pagaliais į bažnyčios grindis, triukšminiai išbėgdavo iš bažnyčios, tuo vaizduodami Judo išvijimą. O einant aplink bažnyčią procesijai, vaikai sulipę bokštuose šaudydavo, mušdavo būgnus ir

kitu triukšmu skelbdavo Dievo VLADAS POZELA prisikėlimą.

Grįžę iš bažnyčios, žmonės, paimeę la, pradėdavo valgyti Vėlykų valgius. Už stalo pirmasis sėdavo šeimininkas, kuris išsirinęs tvėrėliausią kiaušinį, pirmasis sumušdavo su visa šeima. Jei šeimininkas kiaušinis atslaidydavo prieš vieų kiaušinius, tas reikšdavo šeimininkui ir visai šeimai himingą gyvenimą. Bet jei kuris nors šeimos narys pralauždavo šeimininko kiaušinį, tai nusiimindavo visa šeima, nes tas reikšdavo šeimos sukrėtimą, nelaimes ir t. t. O ypač blogai reikšdavo, kai šeimininko kiaušinį pralauždavo samdinsys. Tokį samdinį dažniausiai šeimininkas atleisdavo.

Tose šeimose, kuriose visi vaikai būdavo suaugę ir, kuriems jau Vėlykis nebedavėdavo kiaušinių, pirmą Vėlykų dieną ir, pirmą po Vėlykio nebesilaukė metas, jie susitikdavo su Vėlykiu — šeimos tėvu, kuris jau vietoje margučių juos apdovano gražiais linkėjimais. Ir neturingose šeimose, nuo tų metų, nuo kurių vaikams Vėlykis nustodavo dovanojęs margučius — vaikai jau turėdavo teisę eiti pusberniais ar pusmergėmis. O maži vaikai, Vėlykų išvakarėmis pasiryždavo Vėlykį sugauti ir atimti visus margučius, bet niekada jiems nepasisekdavo; rytą padugę, tik rasdavo prie lovelės įvairių margučių. Vėlykis (šeimos motina ar tėvas) vaikus apdovano davo nelygiai: kuris šeimos vaikas būdavo geresnis, klusnesnis, tam padovanodavo gražesnių ir daugiau margučių, o neklusniam, negeram — mažiau ir prastesnių. Dėl to vaikai per visus metus, o ypač prieš Vėlykas stengdavosi būti geri ir klusnūs.

Pirmą Vėlykų dieną žmonės praleisdavo namuose, melsdamiesi, valgydami ir supuoklėse supdamiesi.

Antrą dieną pradėdavo lankytis į svečius ir pirmieji svečiai per Vėlykas būdavo krikšto vaikai, jie būtinai turėdavo aplankyti savo krikšto tėvus. Taip pat antrą dieną prasidėdavo kiaušinių mušimas, kuriuos mušdavo pradedant piemenukų ir baigiant prailusiu seneliu, tik moterys beveik nedalyvaudavo. Be mušimo, kiaušiniai dar buvo ridinėjami ant žemės iš lovelių. Geri "mušėjai" kiaušinius sufabrikudavo, įleidavo po lukštą smalos ir kitų sutvirtinančių dalykų, kad tik kiaušinis būtų stipresnis. Ir jei toks sufabrikavimas išsilaikindavo, tai toks mušėjas tuojau būdavo šalinamas iš tarpo ir, be to, jam at-

KOVOS DEL SPAUDOS

(ATSIMINIMAI)

(Tęsinys)

Pataisytas, žiūrėk, jis vėl savo pasakojimais grįždavo į nebūties sritį, nors taip nebuvo, girdi, bet taip galėję būti.

Tilžėje susikome dr. Andrių Domasevičių. Jis čia atvykęs pragiedrulių sukurti savo aptemusiame dangaus skliautui. Mūsų žygis — džiaugėsi jis — puiškus: esą jam primena jo jaunias dienas, kai buvo svajota kas nors panašaus, bet nepadaryta. Ta pačia proga jis apžiūrėjo

mami visi kiaušiniai, jau su tokiu per tas Vėlykas niekas nebeuždavo kiaušinių. Mušimas būdavo įvairus: mušdavo savais kiaušiais, mainais, nesikalėnais, tik apžiūrėjus kiaušinį ir įvairiais kitais būdais. Ir senovės sodžiuje, antrą Vėlykų dieną beveik visi vyrų ir berniukų išėdavo gatvės mušti kiaušinius. Geri mušėjai, Vėlykoms stiprius kiaušinius pradėdavo rinkti net kelias savaites prieš Vėlykas. Per tą laiką iškdavo kai kurios vištos, kurios dėdavo stipresnius kiaušinius. Antrą Vėlykų dieną, taip pat prasidėdavo jaunimo vakarūškos ir kitoki pasilinksminimai, kuriuose visada pirmoje eilėje buvo kiaušinių sumušimas.

Senovinis sodžius, švėdavo ir trečią Vėlykų dieną, kuri daugiausia buvo vad. pagirių diena. Per šią pusgaspadorius susirinkdavo samdytoji šeimyna, kurios metų pardžia buvo laikoma Vėlykos.

Tr.

mus. Diagnozė buvo netikėta: man — daugiau poilsio ir maisto, Kapsukui — į lovą. Mano nervai pavargę, Kapsuko plaučiai.

Trečią dieną pastebėjome pa-nelę Morlą susirūpinusią.

— Kas yra?

— Blogai, — sako, — viena kaimynė pastebėjo, kad pas mane užėję kažkokie ponai. Kad jie būtų išėję, ji nemačiusi.

Išvada buvo aiški: sutrum-pinti savo poilsį ir ne vėliau kaip Vėlykoms, kol kas man vienam, grįžti į Vilnių; antra: šiandien pat pakeisti butą.

Čia mes trise turėjome pasitarimą. Sunksnis buvo "Naujosios Gadynės" lėšų ir redakcijos klausimas. Reikėjo lengvos, minkštos plunksnos. Po ilgų ekskursijų sustojome ties dr. S. Matulaičiu, ir man, kai atvyksiu į Vilnių, buvo pavesta su juo susitarti. Lėšų klausimą apšvarė, nusistatyla laikraštį leisti komerciniui pagrindu ir Antaną Povilytį pakviesti jo administracijai tvarkyti. Ta pačia proga pavyko susitarti ir su Morla dėl partijos archyvo. Ji bus jo saugotoja. Archyvo pagrindą sudaro visi iki šiol išėję partijos raštai, atsisaukiami ir rankraščiai, kuriuos ji turi; toliau Centro komitetas rūpinsis jį papildyti ir, jeigu susidarytų sąlygos, perkelti jį Didžiojoje Lietuvoje. Kapsukas su tuo sutiko, tik savo rankraščius (kaip, pvz., vysk. Baranauško ir Kudirkos biogra-fijas) prašė skyrium laikyti.

(Bus daugiau)

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATURA. Lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1844 m. metraštis. Jame yra vertingi, nekuomet neseniai, Vlna Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Macidno, P. Joniko, V. Stankos J. Rankūdo, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šleikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnakūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

DAIŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir kn. linų šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojan tiems, gerintis autorės puikiai stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

VIENTISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkštelės aprašas, kurio Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausa gyvenimo broučių aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities lit. ratūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 205 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

LIETUVIKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamalauskio domiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam Lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabalgioje duodami vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai ir vokiečių kalba. Laba sandingoji 335 pusl. knygoje yra Rytprūšių šeimėlapia. Kaina \$4.

KĄ LAUKIA LIMA, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pū maitaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$1.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik a. furgio Jankins knygoje apie Juliano Janonio gyvenimą ir poe sija. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$4.

BATYRINĖS NOVELĖS, H. Ročenko kūryba, J. Valaiz. factimas. 204 pusl. knygoje yra 36 apomofingų novelių. Kaina \$1.

Knygos gaminamos Naujlenose, 1700 E. Halsted St., Chicago, IL 60622. Užsakymai pošto, patalpa 302, paskaitos 303.

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Maistas iš Europos sandėlių.

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šio kiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Inž. LIODAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IS PRAETIES UKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, Lietuvius ir Lietuvio kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. M. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė Lietuvio kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$21. Kietas viršelis. Paltas \$1.

NAUJENOS

1700 E. Halsted St., Chicago, IL 60622

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-4106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS #7494000
Postmaster: Send address changes to Naujienos
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. In other USA locations \$40.00 per year, \$22.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. Canada \$45.00 per year, \$24.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. Other countries \$48.00 per year.

metams \$48.00
pusi metų \$22.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$4.00

Kanadoje:

metams \$45.00
pusi metų \$24.00
vienam mėnesiui \$5.00

Užsieniuose:

metams \$48.00
pusi metų \$26.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, penktadienius, pirmadienius ir šventadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telef. 421-6106.

P pinigų reikia siųsti pašto Money Orderu kartu su užsakymu.

Chicagoje ir priemiesčiuose:
metams \$45.00
pusi metų \$24.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$5.00

NAUJINIŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Filypas Bonoskis meluoja ir galų nepakuoja

Pilypas Bonoskis, gimęs iš Amerikon atvažiavusių J. Baranauskų, persimetė Sovietų tarnybon. Gal jis dar kitam tarnauja, bet iš rašinių atrodo, kad Maskva būtų jo pasirinkimas.

Jo tėvai atvyko į JAV dar prieš Pirmąjį Pasaulinį karą ir apsigyveno Pensilvanijos valstijoje, kartu su keliais tuo metu atvykusiais lietuviais. Pagal lietuvišką paprotį, tėvai leido savo vaiką į mokslius. Tėvas buvo angliakasis, o vaikas — amerikietis. Jis supranta lietuviškai bet lietuviškai kalbėti jam yra didelė našta. Jis baigė vidurinį mokslo, bet pats ant kojų atsistoti nepajėgė. Kol bemoksliai angliakasiai davė jam pinigų, tai jis mokėsi, o kai tėvas mirė, tai jo mokslas sustojo. Jis kuriam laikui net į kasyklas nusileido, bet labai trumpam laikui. Anglių kasyklos gyvenimas jo netraukė. Jis tuojuo įsitaisė į uni-jos vadovybę. Tikru vadovu jis niekad nebuvo, nes nežinojo angliakasių troškimų, bet angliakasių raštinėje dirbti ir pinigų iš angliakasių rinkti jam patiko.

Tėvas buvo Baranauskas, bet jis jau suamerikonino savo pavardę ir tapo Bonosky. Tėvai jį pakrikštijo Pilypu, bet jis ir vardą suamerikonino. Vadinasi Philip, o lietuviški vertėjai Vilniuje iš Pilypo padaro Filipą.

Bonoskis buvo susidėjęs su Amerikos sklokininkais, kaip ir lietuviškas Prūseika. Jis net redagavo sklokininkų laikraštį, bet greitai savo idėjas užmiršo. Jis ir vėl grįžo prie bendrosios komunistų srovės (main stream) ir važinėja rusų okupuotą Lietuvon. Su komunistais, komunistine ideologija jis nieko bendro neturi. Maskvoje jie turi geresnių ideologų, bet Maskva jį panaudoja lietuviškiems reikalams. Honanas Zimanas, kelis kartus su juo išsikalbėjęs, Bonoskį padarė net lietuvių komunistų teoretiku. Savo laiku Vilniuje leidžiamame Komuniste net rašini

apie Bonoskį parašė. Jį panaudojo Afganistano okupacijai pateisinti, bet dažniausiai jį naudoja pavergtai Lietuvai aprašinėti. Jis tvirtina, kad Lietuva nepavergta, kad tremtiniai niekus pasakoja, kad lietuviai geriau gyvena negu amerikiečiai.

Jeigu jau rusų komunistų pavergoje Lietuvoje gyvenimas toks geras, tai kodėl jis nepasileiko savo tėvų žemėje? Į šį klausimą jis nieko neatseko. Kai jo paklausia, tai jis nusisuka ir dedasi nieko negirdėjęs.

Bonoskis dar kartą buvo nuvažinęs į rusų pavergtą Lietuvą. Jis kalbėjosi su Lietuvoje gyvenančiais žmonėmis. Tie žmonės jį įtikinėjo, kad dabartinėje Lietuvoje nedarbo nėra. Iš viso bedarbių problemos ten nėra. Bonoskis pasiskundė, kad jis pats yra buvęs bedarbis ir žinąs, koks vargas darbo netekti. Anas pokalbininkas jam aiškino, kad Lietuvoje bedarbių nesą, ir kad darbas jo visuomet laukias. Jis gali susirgti, bet pasveikęs vėl grįžta į dirbtuvę ir dirba tą patį darbą, kokį yra anksčiau dirbęs.

Bonoskis pasikalbėjęs su kitu darbininku, kuris pasakojęs, kokie pigūs butai dabartinėje Lietuvoje. Jis buvo užgėjęs pas vieną pokalbininką į butą. Sako, kad jo butas kuklus, bet gana jaukus, turi tris kambarius.

Jis šitaip rašo:

"Ten yra palyginti didelė, su visais patogumais virtuvė, kur galima ruošti maistą ir valgyti, svetainė su spalvotu televizoriumi, miegamasis su gerais baldais ir 18-mečio sūnau, kuris mano lankymosi metu tarnavo armijoje, kambarys".

(Gimtasis Kraštas, 1984 m. kovo 29 d., 5 psl.)

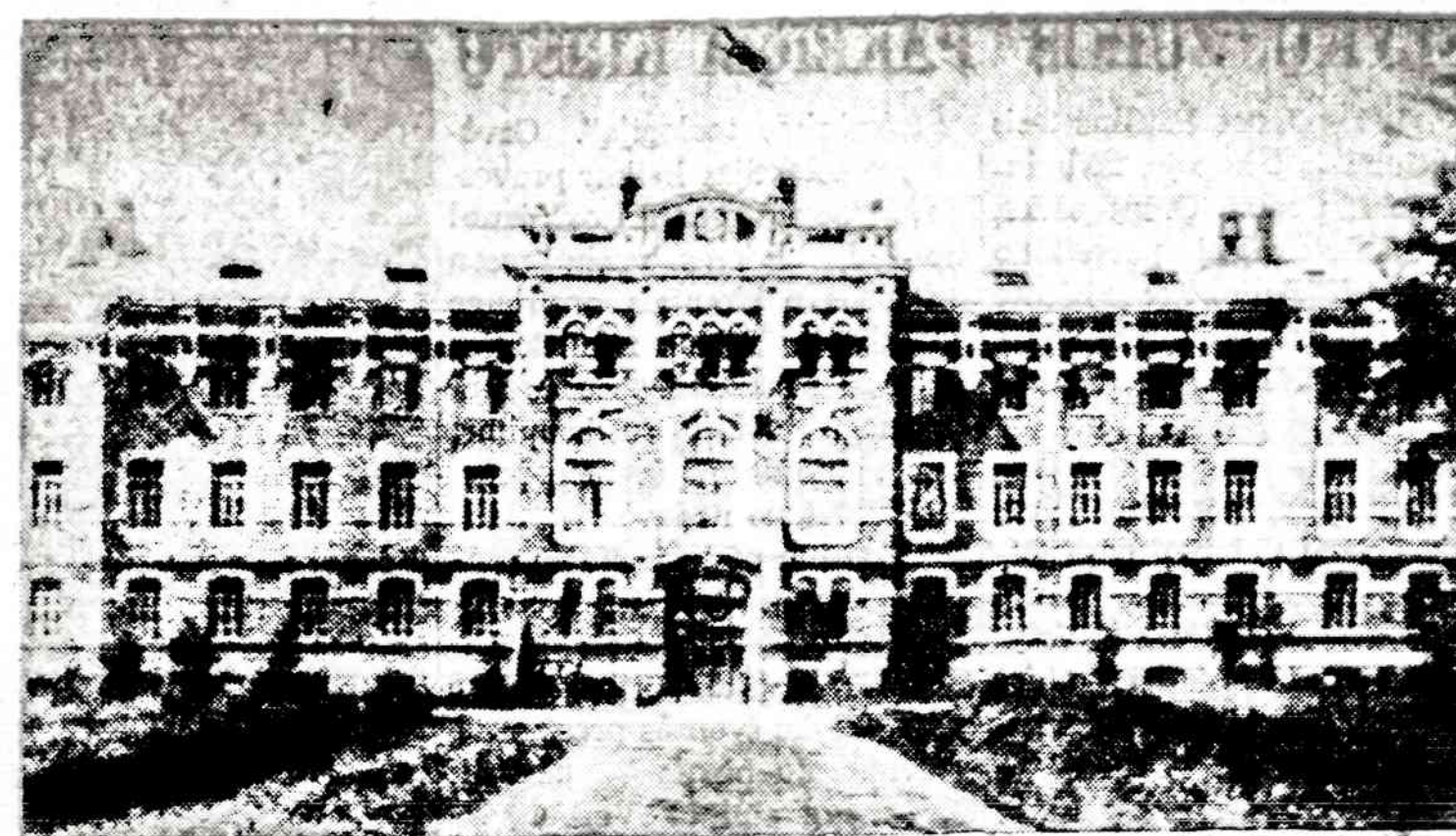
Amerikoje už tokį butą reikia sumokėti nuo ketvirtadalis iki 35% mėnesinės algos, o minėtas pokalbininkas temoka tik tai 17 rublių, o tai tik 3% visos mėnesinės algos. Jis tikrų skaitmenų neduoda, bet aiškiai pasakoja, kad ten butai daug pigesni.

Bet idomiausia, kad Bonoskis, nuvažinęs į rusų pavergtą Lietuvą, kalbėjosi ne su lietuviais, bet su dviem rusais. Pirmas pokalbininkas vadinosi Stanislav Poliakov, o antrasis — Anatolijus Gagarinas. Bonoskis randa reikalo pastebėti, kad šitas Gagarinas nieko bendro neturi su Sovietų Sąjungoje išgarsėjusiu kosmonautu Gagarinu. Jis tik pastebi, kad jiedu esą bendrapavardžiai, bet ne tie patys.

Kuriam tikslui Bonoskis tvirtina, kad jis rusų pavergoje Lietuvoje kalbėjosi su dviem rusais? Logika juk sako, kad Lietuvoje, rodos, būtų turėjęs pasikalbėti su lietuviais. Jeigu jau užėina į butą, tai privalejo užteiti į lietuvių butą. Mes vis dar manome, kad Lietuvoje lietuvių yra daugiau, negu rusų.

Mes žinome, kad rusai stengiasi surusinti Lietuvą. Taip elgėsi rusų carai, panašios politikos laikosi ir Lietuvą pavergusieji komunistai. Tvirtinama, kad Estijoje žmonės daugiau kalba rusiškai, negu estiška, bet taip pat pasakojama, kad estai visai nekalba rusiškai. Toline dauguma kalba rusiškai, bet kai iškelia koją iš Talino, tai gyventojai "rusiškai nesupranta". Jeigu rusas nori nusipirkti daržovių, tai privalo išmokyti, kaip tos daržovės vadinasi estiška.

Bet Lietuvoje padėtis yra truputį kitokia. Rusai stengiasi rusinti Lietuvą per mokyklas. Jie rusina vaikus ne tik aukštesnėse mokyklose, bet pradedą jau ir pradžios mokykloje. Vilniaus priemiesčiuose eina namų statyba. Ji eina labai lėtai. O jeigu pastatomas naujas butas, tai pirmą eilę jis atitenka rusui. Matyti, kad Bonoskio gidas norėjo parodyti jam naujų butų statybą Vilniaus

Dotnuvos Žemės ūkio akademija

J. KLAUSEIKIS

LOS ANGELES, CALIF.

Gražiai reklamuojasi, tartum su šake ant vandens rašydami.

Losangeliečių veiksnys "Baltic American Freedom League" kovo 17 d. Ambasador viešbutyje surengė su prakalbam, su paskaitom ir su banketu žmogaus teisių konferenciją. Kovo 18 d. Los Angeles Times išspausdino žinią apie tą konferenciją ir atpasakojo prakalbą, kurią pasakė Dave Balsiger, "Ban Soviets from the 1984 Olympics" koalicijos atstovas.

Mr. Balsiger pasakė, jog koalicijos nariai Los Angeles olimpiados metu skatins Rytų bloko sportininkus pasitraukti į Vakarus. "Norime 500 pabėgėlių (defectors) iš Rytų bloko, bet būsim patenkinti penkiomis ar dešimtimis", sako kalbėjęs Dave Balsiger, 150-dėi klausytojų "Baltic American Freedom League" konferencijoje. Mr.

Balsiger pasakojo, jog pietinėje Kalifornijoje būsia įruosta 500 saugių namų atletams, kurie sieks pabėgti į teisių, kad tuose namuose jie būtų sovietų KGB nepasiekiami.

"Ban Soviets from the 1984 Olympics" koalicija sudaryta 1983 m. po Korėjos lėktuvo plovimo. Ta koalicija, kaip Dave Balsiger aiškino, esanti infiltravusi savo žmones į olimpiados rengimo stąbą bei turinti saviškių paprastų olimpiados darbininkų gretose. Per tuos saviškius ir būsia raginami sovietų atletai pabėgti.

Tokius planus Los Angeles Times aprašė be komentarų, nes juk ir be jų aišku, kad tai tautkalas.

"Ban Soviet from the 1984 Olympics" koalicijoje veikia ir kai kurie "Baltic American Freedom League" nariai. Anksčiau buvo skelbiama, jog lygos vadovybėje be estų ir latvių esą

priemiesčiuose. Jeigu Bonoskis būtų tikrai butus apžiūrėjęs ir parašęs, kokia puiki yra ta naujoji statyba, tai Poliakovo ir Gagarino vardų nebūtų užsirašęs. Jis ne tik užsirašė, bet savo straipsnyje išplepėjo. Tam iš Amerikos jam nereikėjo važiuoti į Vilnių. Jis būtų galėjęs Maskvoje su rusais pasikalbėti.

Vytautas Kazakevičius tame pačiame "Gimtojo Krašto" numeryje ir tame pačiame puslapyje parašė straipsnį pavergtos Lietuvos reikalais, bet jis mokojo taip parašyti, kad A. Kairiui bus labai sunku išsikapstyti. Kazakevičius rusina lietuvių kalbą, kaip Bonoskis rusina naujai pastatytų namų gyventojus. O rašinėlių pavadinimus abu surusino. Vietoj savęs apgaudinėjimas pompastika, Kazakevičius, iš rusiško įpratimo, rašo: "su pompastika".

O Bonoskis dar gražiau surusino rašinėlio pavadinimą. Jis nuvažiavo Vilniun apklausinėti Poliakovo ir Gagarino, ir klausia. "Ar sako mums tiesą?" Mes žinom, kad rusai melavo jam, o jis meluoja Amerikos lietuviams. Mums neaišku, kad Bonoskis iki šio meto nesupranta.

šie lietuviai: Antanas B. Mažeika, Simas Kudirkas, Vladas Šakalys, Danutė Barauskaitė, Mažeikienė, Saulius Damsiškis, Juozas Kojelis, Jonas Matulaitis, Algis Raulinaitis ir Leonardas Valiukas.

Draugo 64 nr. rašoma: "Antanas Mažeika, Baltų Laisvės lygos vicepirminis, kuris veikia "Ban the Soviets" organizacijoje, 1984 m. Pasaulinės olimpiados klausimu nuolat kalba radijo ir televizijos programose". (Žinia, losangeliečių veikloje yra ir kitas Antanas Mažeika, bet Draigas rašo apie tą, kuris angliškai spaudoje kartais minimas kaip Anthony B. Mažeika).

Išspausdino Draigas keletą datų ir stočių pavadinimų, kuriuos A. Mažeika kalbėjęs, bet ką jis kalbėjo nepasakytą, tik toliau toje pat žinioje rašoma: "A. Mažeika veda akciją, kad olimpiados metu rusams nebūtų duodamos privilegijos, kurias jie galėtų panaudoti žmogaus teisių pažeidimui savo atletams, kad pabėgusiems sportininkams būtų suteikta skubi apsauga ir kad sovietiniai kraštai negalėtų sukludyti Radio Free Europe ir Radio Liberty korespondentams oficialiai dalyvaui olimpiadoje. "Ban the Soviets" koalicija taip pat bandys uždegti areštą ant olimpiados atskridusių rusų lėktuvų, kad būtų atlyginama Korėjos lėktuvo nužudytų amerikiečių seimoms. Tuo reikalu turimasi su teisininkais".

Draugas, kaip ir Los Angeles Times, išspausdino žinią be komentarų, bet manytina, jog apsiriko ir ne į tą puslapį įdėjo A. Mažeikos reklamą. Geriau jį tikti į "Spyglius ir Dyglius". Valstybės, kurių piliečiai pašautame lėktuve žuvo, negali išreikšėti nuostolių, tai "Ban the Soviets" koalicija taip teigėdama, ant sovietų lėktuvų areštą, kaip kad pelės mėgintų katei priristi skambalėlį.

VINCAS ŽEMAITIS

LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARASTĖJE

(SANTYKIAI SU MCSŲ KAIMYNAIS LENKAIŠ)
1569 — 1969

(Tęsinys)

Lietuviai ruošėsi skelbti karą Lenkijai, bet Maskvos gramotai, buvo priversti priimti lenkų padiktotas unijos akto sąlygas. Tik vienas Lietuvos kancleris ir Vilniaus vaivada Radvila Rudasis pasirašė L. aktą griežtai atsakė. Taigi, jei lietuviai laikotarpyje prieš Liublino unijos sudarymą tvarkėsi savarankiškai ir turėjo lemiančios reikšmės ir galios personalinės su lenkais valstybės tvarkyme, tai po Liublino unijos akto vis labiau įsigalėjo lenkai. Dėl to ir už laikotarpio įvykius (bendrosios respublikos žlugimą) jie yra atsakomingi.

Lietuviai unijoje su lenkais buvo tik daliniai kalti. Svarbiausia politiniai jie buvo neatsargūs, pasitikėdami lenkų pažadais ir gražiais žodžiais. Buvo per mažai atsparūs lenkų blizgučiams: herbams, lenkų šliktos laisvėms bei privilegijoms ir, pagaliau, net pačiai lenkų kalbai. Bet didžiausia kaltė, ką rodo istorija, tenka lenkams dėl įsiviešpatavusios toje dvilypėje "Rzeczpospolita" valstybėje netvarkos, privedusios prie taip negarbingo ir liūdno abiejų valstybių žlugimo, atnešusio abiem tautom virš šimto metų sunkią svetimųjų

priespaudą. Dėl to vėliau taip atkakliai lietuviai spyrėsi atnaujinti tą lenkų visais būdais peršamą uniją, bijodami liūdno tų santykių pasikartojimo.

Suprantama, kad ir šiandien tarp valstybių praktikuojama sąjungos, blokai, paktai, federacijos... Pati unija abiem pusėm buvo laiko aplinkybių padiktuota, ir ji nebūtų tapusi žalinga, jei nebūtų iškilusi ir vis griežčiau pradėta praktikuoti jos pagrinde buvusi klaida. Imkime, pavyzdžiui, pirmutinį 1385 metų Kriavos aktą (nevestijuoiant, ar iš viso toks aktas buvo surašytas, nes jis išėjo viešumon tik 1835 metais). Jogaila, kuris visur save tituluoja "Oberster Kung der Litowen", "von Gotis gnadin grossir Konig czu Litowen", "Konig Jagal", "Rex Lithuanie", "Rex Poloniae Lituanumque" (1386 m. Volkoviske) etc., veda Lenkijos karalių (tikriau — karalienę) Jadvygą, priimdamas krikščionybę, gauna oficialų karaliaus titulą (tą karališką patepimą jis būtų gavęs ir pagal 1382 m. susitarimą su Kryžiuočių Ordinu besikrikštydamas ir pakrikštydamas visą Lietuvą). Tuo būdu tas karaliaus titulas priklausė ir jo atstovaujama Lietuvos valstybei, kaip ir jo žmonos atstovaujamoji Lenkijos valstybė (karalystė). Taigi, kaip lygūs su lygiu. Bet faktinai Lenkija gauna du karalius, o Lietuva pažėnina — Didžiosios Kunigaikštystės rangą (sako, tai buvusi gudri, klatinga Dlugosho su Olesnickiu kombinacija — interpretacija: kai Jogaila jau buvo karalius, o Vytautas — Didysis Lietuvos kunigaikštis, dar siekęs karaliaus vainiko). Ant-

ras to akto dvasioje absurdas — nenatūralus, priešgamtinis, kai to laiko Lietuva būdama keletriopai plėtu ir gyventojais didesnė už Lenkiją, turėjo būti prišlieta (applicare) prie Lenkijos (karūnos), įprastinai mažesnis objektas šliejamas prie didesnio, arba kaip du tolygūs konglomeratai lipdomi viens prie kito.

Lietuvai karalystės vardas nebuvo svetimas: Mindaugas pagal tų laikų papročius viešai į karalius Popiežiaus legato buvo pateptas. Karaliaus save tituluodavo Gediminas ir Algirdas, jei jie tą titulą, iš kitų malonės suteiktą, būtų skaitę svarbiu, visuomet būtų galėję gauti jį iš Popiežiaus, kurio tik viena sąlyga tebuvo — apsikrikštyti.

Tolesnė to laiko lenkų klaida buvo Romos imperatoriaus Vytautui Didžiajam pripažintos ir pasiųstos karališkos karūnos pagrobimas, ir vis atnaujinamuose unijos aktuose išskylančieji Lietuvos pavergimo kėsni. Tai ypač išryškėjo Liublino unijos akte, kai viešai skelbiant ir lietuvių atstovus įtikinėjant — gyventi broliškai taikoje, cia pat jėga buvo pagrobtos net 4 pietinės Lietuvos vaivadijos, lietuvių nuo totorių išlaisvintos. Tai, anot J. Dainausko, buvo pirmas Lietuvos padalinimas, kuris nulėmė lenkų sukurtos Rzeczpospolitos sekantius tris galutinius padalinimus.

Žmonių ir valstybių istorija aiškiai parodo, kad viskas, kas statoma ant smurto, apgaulės, klaidos pagrindų, netvėra ilgai ir yra visų imperializmo žlugimo priežastimi (taigi, taip pat ir raudonojo). Jei tas dvi valstybes sąstė unijos ry-

šiai būtų buvę pagrįsti abipusio susipratimo ir lygybės dėsniu, sunku būtų sutikti, kad jos pradžioje daug silpnesnių kaimynų būtų buvę nukariautos ir pavergtos. Ir jos nebūtų taip negarbingai žlugusios, net tris kartus be ypatingo pasipriešinimo kaimynų pasidalintos.

Liublino unijos aktu sunkiai sulipdytą respubliką sužlugdė valdovų savo valdiniais religinė netolerancija ir antagonizmas, lenkų magnatų egoistiškai ūkinė — baudžiavinė politika Ukrainoje sukėlė kazokus. Jie dėl lenkų kaltės savo maištais labiausiai susilpnino bendrą valstybę. Toliau, iš Lenkijos kilęs bajorų luomo laisvių išgalėjimas su jame būdingu "liberum veto", kai privatus reikalai buvo statomi aukščiau bendrų valstybinių, vieni kitais (lietuvių lenkais) nepasitikėjimas, stoka tvirtos, su pasivientimu viską tvarkančios rankos ir — kas svarbiausia — sveikos išminties (common sense).

Jei pažvelgsime atidžiau į lietuvių imperijos kūrybos ir kovų su kryžiuočiais laikotarpį (sakydami, nuo Mindaugo iki Vytauto Didžiojo laikų), mes pastebėsime tvirtą ranką, religinę toleranciją, sugebėjimą išmintingai administruoti net svetimus kraštus, tvirtai siekiant užsibrėžto tikslo.

(Bus daugiau)

R VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

Modernios poezijos knyga. Kaina 5 dol. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius

1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553

Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
1907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

Florida

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 ar 376-5996

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Prūmiam Master Charge
ir VISA kortele.
R. SERENAS. Tel. 925-8063

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. rytą.
Stotis WOPA - 1490 AM
transliuoja iš mūsų studijos
Marquette Park.

Vedėja — Aldona Deukus
Telef.: 778-1545
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZYS BRAZDIONYTIS
Programos vedėjas
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakara.
Visos laidos iš WCEV stoties.
banga 1460 AM.
St. Petersburg, Fla. 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties 1110 AM banga.
8446 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60638
Telef. 778-8374

Kryžių kalnas, prie Meškuičių, Šiaulių apskr.

FABIJONAS NEVERAVIČIUS

PRAKTIKA

Mirė Teklė Aluzienė

Išsikyrė ji su šiuo pasauliu š.m. balandžio 7 dieną, būdama 82 metų amžiaus. Neturėjo jokių giminių, o tik draugus ir pažįstamus. Kai Amerikos Lietuvių Vaiko Ugdomo Draugija užpildo pastatą ant California gatvės ir pradėjo verbuoti lietuvių tamsę pastate apsigyventi, tai A. Aluzienė buvo viena iš pirmųjų, kuri, sakykime, skolinė gerą sumą pinigų, pasirašydama kontraktą. Apsigyvenusi tame pastate buvo patenkinta, kol jos sveikata pamenko, nes jai buvo per sunku į antrą aukštą laiptuoti ir viskuo apsirūpinti. Tuomet persikraustė kitur gyventi. Begyvendama Am. Liet. Vaiko Ugdomo Draugijos "Sodyboje" buvo duosni pinigais ir net pasirūpino, kad pirminko portretas būtų dailininko nutapytas.

Už T. Aluzienę šermeninėje Lietuvos Dukterys net dvi dienas gražiai meldėsi ir nemažai jos draugų ir pažįstamų būrelis lydėjo ją į bažnyčią ir kapines. Bažnyčioje klebonas Zakarauskas atlaikė Mišias ir gražų pamokslą pasakė, o kapinėse maldas kalbėjo kan. V. Zakarauskas.

Palaidota ji šalia savo mūrušio sūnaus.

Pasigesta buvo Šaulių dalyvavimo, o ji šaulė buvo dar Nepriklausomoje Lietuvoje, taip pat ir atstovo Amerikos Lietu-

Po trijų valandų kelionės nekūrenamam vagonė išlipęs mažeivis, ir stoties budėtojas nedelsdamas nuėjo garvežio link su iškeltu skydeliu. Dulkyns, pats nežinodamas kodėl, valandėlę dar pastovėjo perone, kol pro jį pradardėjo iš pradžių keleto keleivinių vagonų, o paskui ilga vartinė prekinis. Ir kai paskutiniojo vagono raudonas žibintuvėlis buvo jau gerokai nutolęs, jis įėjo į keleivinę.

Žibalinės lemputės apšviesto keleivinio buvo suta. Kurenosi geležinė krosnelė, kerčioj sėdė.

vių Vaiko Ugdomo Draugijos, kuriai ji buvo duosni savo duotais.

Išsikyrė, Teklė, kartu su savo sūnūmi sveltangoje žemėje.

Dalyje

jo vyras su avikailio kepure, užsimaubę stalą snaudė du vokečių kareiviai, čia pat pasidėję savo kuprines ir atrėmę į jas šautuvus. Matyti, laukė traukinio priešlaika, tik išėjusiam kryptimi.

Dulkyns paklausė sėdinčių vyrų, ar nėra kareivis kas atvažiuos iš Patilčių. Gavęs neigiamą atsakymą jis užsimetė kuprinę, užsisagstė dirželius ir išėjo į kelią.

Kovo pradžios vakaras buvo žvaigždėtas, ir tik pirmuoju momentu, išėjus iš apšviesto patalpos, atrodė tamsu.

Dulkyns nužingsnavo purvinu, kiek stingstiančiu nuo šalčio keliu ir, praėjęs du stoties gyvenamus namus, atsidūrė lauke. Ligai eiguiljos tebuvo keturi kilometrai gerai žinomo kelio, tačiau, tik atsidūręs tuštytėje, Dulkyns pajuto nerimą. Jis išsyk nesuvokė nei paties nerimo, nei ieskojo jo priežasčių, bet netrukus suprato, kad jį prisiėgė paprasta baimė.

Pagal gandus ir tikrus pranešimus, apylinkės kirbėjo įvairaus plauko partizanais. Raudonaisiais baltaisiais — lenkiškais, pasitaikydavo ir lietuviškų.

Su kiekvienu žingsniu Dulkynis apėmusi baimė darėsi konkretesnė, aiškesnė.

Jis stengėsi ją nuvyti įvairiausiais samprotavimais.

Lietuviškieji partizanai jo, kaip tautiečio, nepalies. Be to, maža galimybė su jais čia susitikti. Su lenkiškais, kaip vietos žmogus, puikiai mokąs lenkiškai, irgi susikaibės. Na, o raudonieji tikrai jam nieko nepadarys — pakaks jiems parodyti giliai slaptą švarko kišenę už kištą kandidato ir kompartijos narius liudijimą.

Taip samprotaudamas, jis beįgi nesąmoningai spartino žingsnį ir netrukus visai išilo.

Dulkyns savo įsitikinimais buvo komunistas idealistas. Jo neatgrasė net komunistinės valdžios praktika, kaip ne viena kitų komunistų lietuvių.

Du kartų kalinamas už komunistinę veiklą lenkų valdymo laikais, buvęs slepimas, Lietuvai atgavus Vilniaus kraštą, jis

visa širdimi ir karščiu puolė į darbą, bolševikams okupavus Lietuvą.

Tačiau ir dabar jis susidūrė su jam keistu ir nesuprantamu reiškiniu. Visos jo pastangos įsijungti į partinį organizacinį darbą ėjo niekais. Partijos didžiūny jis buvo tik toleruojamas, nuo veiklos nustumiamas ir turėjo lenkintis kuklia tarnybė, kaip koks beideologinis pilielis. Laikęs egzaminus į partijos narius, jų neišalike ir liko tik kandidatu, nors atsakinėjo į visus egzaminuojančių klausimus.

Ir tik kartą į tuos reikšnius įsiliėjo kiek aiškumo, kai vienas jo draugų, tuo metu prasimušęs aukšto rango partijos pareigūnus, kartą, protekcionaliai paplojęs jam per petį, paklausė: — Na, senasis bolševike, kaip laikais?

— Nieko sau... — atsakė Dulkyns, kartu patenkintas familiariskumu, su kuriuo į jį kreipėsi aukštas pareigūnas, kartu ir kiek nemaloniai palietas buvusiojo artimo draugo išdūmo ir protekcionality.

— Vis tebesilaikai idealistinių pažiūrų į reikalus — paklausė vėl draugas.

— ?

— Mesk tai! Nieko iš to nebus. Karjeros nepadarysi, protaudamas 1928 metų kategorijomis. Generalinė linija — tai yra svarbiausia. Generalinė linija — tai viskas. Jos laikykis, kaip aklas sienos. O visi idealizmai — šuniui ant uodegos!

((Bus daugiau))

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

BIELIŪNAS - SMITH

LAIOTUVIŲ KOPLYCIA

4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills. Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions. © Ex-Lax, Inc., 1982

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasikaitis
FD. LE.
312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, IL 60650
Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYCIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstes automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Dovana ir auka

Obelėlė padovanojo upelui žiedą. Kartais mes padovanojame knygą. Knyga yra pagaminta iš popieriaus. Pinigai taip pat yra pagaminti iš popieriaus. Bet mes labiau gerbiame pinigą, negu knygą. Knygą mes galime padovanoti. O kodėl mes negalime padovanoti pinigų? Būtinai mes norime pinigų labiau pagerbti už knygą.

Tad mes visur rašome, kad pinigų aukojame spaudai, radijo programoms, lituanistikos mokykloms ir t.t. Bet auka turi savo skirtingą prasmę, į kurią mes nekreipiame dėmesio. Dievas pareikalavo iš Abraomo, kad paaukotų savo sūnų Izaoką ant laužo. Kristus paaukojo savo gyvybę už žmonių nuodėmes ant kryžiaus. Kariiai, partizanai ir Romas Kalanta paaukojo savo gyvybę už Lietuvos laisvę.

Tad gyvybės auką ar galime sulyginti su pinigų auka? Mes, paaukoję 100 ar 1.000 dolerių, savo gyvybės neprarandame ir toliau galime džiaugtis gyvenimu ir užsidirbti dar keletą tūkstančių dolerių. Bet paaukoję savo gyvybę, jau savo gyvenimu nesidžiausime.

Todėl aš siūlau, kad pinigą yra daiktas kaip ir knyga, todėl mes juos galime dovanoti spaudai, organizacijoms parembei, o ne aukoti. Gyvybės auką sulyginti su pinigų auka yra didelis pažeminimas gyvybės aukos ir

Kristaus įsteigtos Mišių aukos.

Panašiai daug kas, rašydami reportażus, pažemina žmogų, o pagerbia ponį. Atvyko konsulas ar prezidentas su poniu. O kartą viena rašytoja savo straipsnyje Laiškai Lietuviams yra parašiusi: Man yra garbinga atoti su savo vyru, ne kaip su kažkokiu ponu.

Antanas Marma

TRUMPAI

Meškeriotojų dėmesiai

Taisome visokių rūšių meškeres ir špūles (Reel-Rods). Turime naujų stiprių meškerių, kablukių, tinklų - špūlių dėžių "Tackle Box". Priimame užsakymus iš katalogo palapinėms, motorėliams ir Camping reikiams, Marine accessories, electronic downriggers ir athletic goods.

Kai kuriuos sporto reikmenis parūpiname per dieną ir pristatome į namus. Pradedančiam meškeriotojui - vaikeliui ar seneliui paruošame dėžes su priedais (tackle box, nedidelės meškerės su reel ir kita kuokis reikalinga pradžioje).

Gimtadienio ar kitokia proga dovanokite jūsų draugui ar tėvui gražių meškerė-špūlių. Pas mus yra naujausių daiktų (Full Line of Fishing Tackle).

Mūsų krautuvė atidaryta septynioms dienoms (sekm. iki 1 val.).

WINDY CITY FISHING TACKLE
7106 W. Archer Ave.
Savininkas:
Dalius Matulevičius (Tonis)
ir partneris.
Kalbame Lietuviškai. (Pr.)

— Venecijos Lietuvos Draugija rengia Motinos Dėnės pabūvį š.m. gegužės 12 d., šeštadienį, Saulių salėje. 2117-21 W. 13rd St. Trumpa programa, veiks laimės šalinys. Sokioms gros Balio Pakšto orkestras. Šilta, šalta vakarienė ir šampanas. Pradžią 7:30 val. vak. Auka asmeniui \$12. Vietoms rezervuoti skambinti 776-3727.

Galima pasiklausti iškeltos bylos

Frontininkų iškelta Lietuvos Bendruomenė byla bus sprendžiama š.m. balandžio mėn. 19 d., ketvirtadienį, 10 val. ryte Civic Center pastate, 23-ojos aukšto, 2302 kambarys, L. B. Nėnariui kviečiami dalyvauti.

— Dipl. teis. MARIJONAS Šnapštys, žmona NIJOLE, dukrelės VYTĖ ir RCTA — Viešpaties Priskikimo sukaktyje, linki džiaugsmingo Aleliuja visiems gimnazičiams, bičiuliams, bendraminčiams ir geros valios tautiečiams.

VELYKŲ STALUI

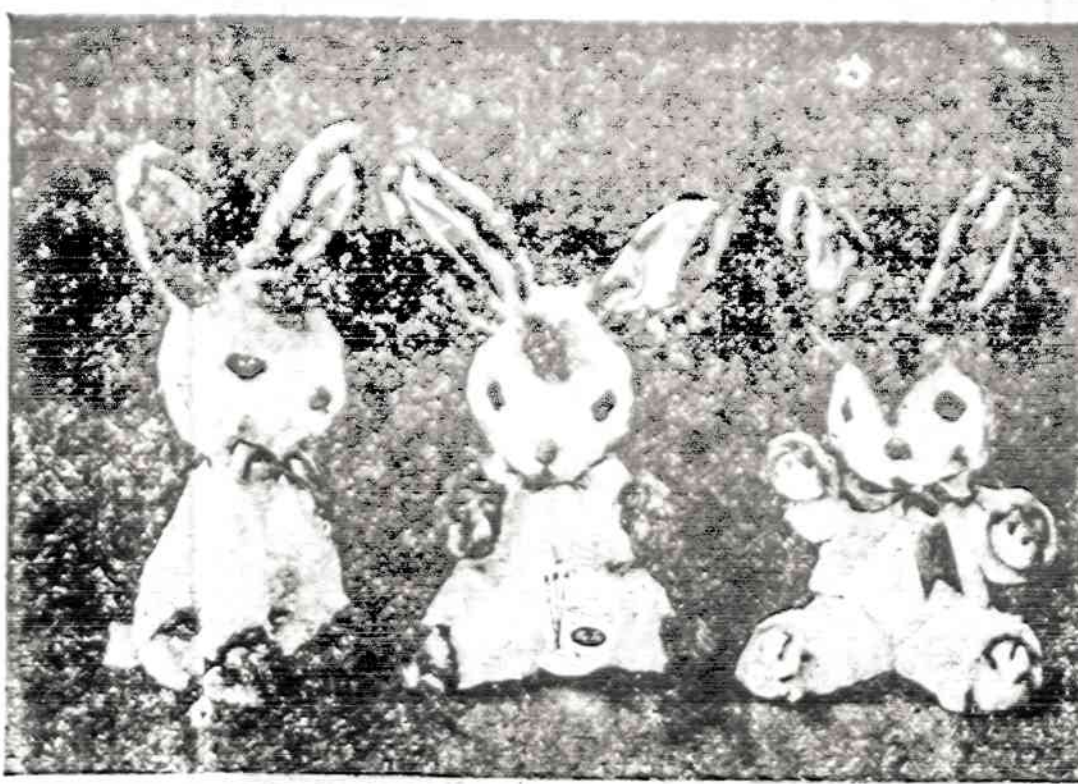
Skaniausios bakpos, nepaleoni, tortai, kugelis, kaldūnai, šviežios dešros — VENTA Lietuviška krautuvė, 2419 W. Lithuanian Plaza Court (6th St.). Telef. 476-4622. Valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

— NAUJINIOMS reikalingas raudžių rinkėjas mokantis dirbti

FOR THE SMILE OF HEALTH.

© 1983 Chatter, Inc.

Mergenthaier mašina. Jauną rinkėją išmokinys. Geras atlyginimas, geros darbo sąlygos. Kreipis darbo valandomis.

Įtėsė-as pažadas

Maloniai kviečiame pasiklausti Velykines dramos šįdien 6:45 val. vakare radijo banga 1450 AM per Lietuvos Aidus. Sekmadienį, 9 val. ryte radijo banga 1450 AM per Sophie Barcus išgirste "Gerąją naująją Lietuvą".

Jei turite klausimų, malonėkite parašyti. Mūsų adresas: Lithuanian Ministries, P. O. Box 321, Oak Lawn, Ill. 60454.

KAVA IR KALCIJUS

Išgeriant tris puodukus kavos į dieną, žmogaus kūnas netenka gerokai kalcijaus. Taip sako Washington State University mokslininkas Pullman. Sunaudojant 300 miligramų kofeiną, kas yra lygu beveik trims (3) puodukams kavos, netenkama

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DAŽYTOJAS

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.

Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)

Skambinti YA 7-9107

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas

bei ruošiant keliauti — kreipkitės į Lietuvį Istaigą:

American Travel Service Bureau
9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312 238-9787

• Nemokamas patarimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų kelio (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimą rezervacijas; Paruošia ne kelionių draudimus; Organizuoja keliones į Lietuvą ir kitus kraštus. Sudarome išskirtinai gimus apalankymui Amerikoje ir teikiame turistams visas reikalingas paslaugas.
• Taupysite skrydžiams Chartered lėktuvais, tik eikite rezervuoti vietą anksto — prieš 45-60 dienų.

NAUJINIOMS APLANKYS KASDIENĄ

Visuomenei ir paskiram asmeniui Naujienos dabar yra reikalingesnės, negu bet kada. Todėl šių Velykų švenčių proga Naujienų prenumerata yra ideali ir prasminga dovana tėvams, vaikams, giminėms, draugams, kaimynams, pažįstamiems, seneliams ir kitiems.

Naujienos padės Jums išlaikyti giminės ar bičiulių artumą, nežiūrint nuotolių, ir bus ištikimu ryšiniu visai išeivijai, kovojančiai už savo krašto laisvę.

PRAŠOM NAUDOTIS PATOGIA UŽSAKYMO FORMA

Siunčiu \$45. Prašau siuntinėti Naujienas Chicagoje kaip velykinę dovaną metams (pusei metų \$24). Kitose vietose — \$40, pusei metų — \$22.

VARDAS, PAVARDE

NR. IR GATVĖ

MIESTAS

VALST.

ZIP CODE

Siuntėjo Pavardė, Vardas

Adresas:

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Rumet, Zeme — Pardavimai

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKJIMAI
DEL VISU INFORMACIJU KREIPITIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7743

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTINIMAS

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

8529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

LAIKYKIMES MARQUETTE PARKE.

ČIA GERIAUSIA VIETA
LIETUVIAMS.

9 butų mūrinis. Labai geros pajamos. Didelis butas savininkui. Geras investavimas.

3 butų mūrinis su garažu. Pelningas pirkiny.

Didelis, gražiai įrengtas bungalov. Nebrangus.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX

2951 W. 63rd St.

Tel.: 436-7878

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

GOVERNMENT JOBS. \$16.559-\$50,553/year.

Now Hiring. Your Area.

Call 1-805-687-6000 Ext. R-9617.

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga

6247 S. Kedzie Ave.

(312) 776-8700

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO paruošta ir teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta "Sūdovos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje.

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

"LIUCIJA"

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

— Žinai, kaimyne, ko aš tavęs norėjau paklausti. Ar kada nors pastatai savo daržę paukščiams baidyti baidykle?
— Na, ir kam jės reikia? Aš poti visada esu namie...

and PLEASE
make people
more careful

ELEKTROS ĮRENGIMAI

PATAISYMAI

Turto Chicago miesto leidimo. Dirbu užmiesinėse, greitai, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

DĖMESIO

62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI Tikrai \$126 pusmetui automobilio liability draudimas pensininkams. Kreipitis: A. LAURAITIS 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Tel. 523-8775 arba 523-9191

Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus.

Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Talman Avenue

Chicago, IL 60629

434-9655 ar 737-1717

M. ŠIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių išskirtimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4057 Archer Avenue

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA-7-598

Homeowners Insurance

Good service/Good price

F. Zapalis, Agent

3208 1/2 W. 95th St.

Everg. Park, Ill.

60642 - 424-8654

State Farm Fire and Casualty Company

Home Office: Bloomington, Ill.

ADVOKATAS

GINTARAS P. CEPENAS

Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Šeštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162

2649 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIA

V. BYLAITIS

ir V. BRIZGYS

Darbo valandos:

Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.

Šeštadieniais pagal susitarimą.

4606 S. Kedzie Ave.

Chicago, Ill. 60629

Tel.: 778-8000

and PLEASE

make people

more careful

KASA - LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

AKTYVAI 22 milijonai dol.

MARQUETTE PARKE:

2615 W. 71st St.
Chicago, Ill. 60629
Telef. 737-2110

Nuo pirm. iki penkt.
10:00 iki 6:00 val.
Šešt. 10:00-2:00

CICERO:

1445 So. 50th Ave.
Cicero, Ill. 60605
Telef. 656-2201

Antr. 3:00-6:00
Keltv. 3:00-6:00
Šešt. 10:00-12:00

MOKA:

9% už taupomasias sąskaitas.
10%, 10.5%, 11% už terminuotus indėlius.

SKOLINA:

tik savo nariams žemesniais nušimčiais ir geresnėmis sąlygomis negu bankai ar kitos finansinės institucijos.

KIEKVIENA SĄSKAITA IKI 100,000.00 dol. APDRAUSTA FEDERALINĖS VALDŽIOS.

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai.

Kaina \$18.

Persuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija